

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αλεξάνδρα Οικονόμου

Η πειραματική εργασία είναι υποχρεωτική για το μάθημα της Πειραματικής Ψυχολογίας και αντιστοιχεί στο 60% της βαθμολογίας του μαθήματος. Η προφορική παρουσίασή της στο μάθημα (σε PowerPoint) μπορεί να της προσθέσει έως έναν βαθμό, ανάλογα με την ποιότητά της.

Η συγγραφή της θα πρέπει να ακολουθεί το Εγχειρίδιο του American Psychological Association (Publication Manual of the American Psychological Association, 7^η έκδοση www.apastyle.org, βλ. επίσης Οδηγός Πτυχιακής Εργασίας <https://eclass.uoa.gr/modules/document/file.php/PPP125/%CE%9A%CE%B1%CE%BD%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82%20%CE%BA%CE%B1%CE%B9%20%CF%80%CF%81%CE%BF%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AD%CF%82/EKPA-Psych-thesis-guide.pdf>). Οι οδηγίες αυτές ακολουθούν τις προδιαγραφές για τη συγγραφή επιστημονικών ψυχολογικών άρθρων σε έγκριτα ελληνικά και διεθνή περιοδικά (π.χ., *Ψυχολογία*, *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*).

Η εργασία υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω η-τάξης. Πρέπει να έχει διπλό διάστημα και περιθώρια 2,54 cm δεξιά, αριστερά, πάνω και κάτω, σε σελίδες A4. (Τα παραπάνω περιθώρια είναι αυτά που το Word δημιουργεί στο ένα κείμενο, εάν δεν τα μεταβάλει ο χρήστης). Συνιστάται η εργασία να μην υπερβαίνει τις 12-15 σελίδες, συμπεριλαμβανομένης της βιβλιογραφίας, των πινάκων και των σχημάτων.

Η πρώτη σελίδα περιλαμβάνει τον τίτλο της εργασίας, το ονοματεπώνυμο και ΑΜ του φοιτητή, το όνομα του ιδρύματος (ΕΚΠΑ), του Τμήματος (Ψυχολογίας) και το όνομα του μαθήματος (Πειραματική Ψυχολογία).

Ακολουθεί μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου των τμημάτων της εργασίας.

Τίτλος

Ο τίτλος αποτελεί μια περίληψη της εργασίας με απλό, ξεκάθαρο και πλήρη τρόπο. Περιλαμβάνει με συντομία το ερευνητικό θέμα και τις μεταβλητές που χρησιμοποιήθηκαν. Ο τίτλος δεν πρέπει να είναι γενικός ή αόριστος, αλλά ούτε και να περιέχει επιπλέον λέξεις, που δεν προσθέτουν στην κατανόηση του θέματος αλλά απλά αυξάνουν το μέγεθός του (όπως «Μια πειραματική διερεύνηση ...»). Συνιστάται ο τίτλος να μην είναι μεγαλύτερος των 10-12 λέξεων.

Παραδείγματα ακατάλληλων τίτλων:

- Οι ψευδείς μνήμες
- Πείραμα Συναισθηματικό Stroop
- Μια πειραματική διερεύνηση του φαινομένου Stroop

Παραδείγματα κατάλληλων τίτλων:

- Τα χαρακτηριστικά των ψευδών μνημών στους νέους και τους ηλικιωμένους
- Η επίδοση νέων και ηλικιωμένων στο Stroop και το Συναισθηματικό Stroop
- Η επίδραση της κόπωσης σε μια σύνθετη συνθήκη προσοχής

Περίληψη

Η εργασία συνοδεύεται από μια περίληψη μέχρι 120 λέξεων. Η περίληψη πρέπει να είναι σύντομη, περιεκτική και ολοκληρωμένη. Μια καλή περίληψη αποτελεί την πιο σημαντική παράγραφο της εργασίας. Οι περισσότεροι αναγνώστες κρίνουν εάν πρέπει να διαβάσουν το περιεχόμενο ενός άρθρου ή μιας εργασίας, από την περίληψή του. Γι' αυτό, η περίληψη πρέπει να παρέχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στον αναγνώστη με σύντομο, καταληπτό και οργανωμένο τρόπο.

Μια περίληψη πειραματικής εργασίας πρέπει να περιλαμβάνει:

- Το ερευνητικό θέμα ή ερώτημα, σε μια πρόταση, εάν είναι δυνατόν.
- Τους συμμετέχοντες, αναφέροντας όλες τις σχετικές με το ερευνητικό θέμα πληροφορίες (τον αριθμό, το είδος, το φύλο, κτλ).
- Την πειραματική μέθοδο, περιλαμβάνοντας τα απαραίτητα μέσα συλλογής δεδομένων, τις διαδικασίες και τα ονόματα των δοκιμασιών που χρησιμοποιήθηκαν.
- Τα ευρήματα.
- Τα συμπεράσματα και την σημασία τους.

Μια καλή περίληψη πρέπει να είναι *ακριβής*, δηλαδή να αποδίδει σωστά το στόχο και το περιεχόμενο της έρευνας. Δεν πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες δεν εμφανίζονται στο κυρίως κείμενο. Εάν η έρευνα αποτελεί προέκταση ή επανάληψη άλλων ερευνών, αναφέρετέ τις με βιβλιογραφική παραπομπή (αρχικά και επώνυμο του ερευνητή, έτος). Κάνετε μια σύγκριση της περιλήψης με τους τίτλους των τμημάτων της εργασίας για να διασφαλίσετε την ακρίβεια της περιλήψης.

Μια καλή περίληψη πρέπει να είναι *αυτοτελής*, δηλαδή να περιλαμβάνει ολογράφως όλες τις συντημήσεις και τα αρχικά των όρων που χρησιμοποιείτε (εκτός από τις μονάδες μέτρησης, όπως cm, Hz, kg). Τα ονόματα των τεστ πρέπει να αναφέρονται ολογράφως. Οι μοναδικοί όροι πρέπει να ορίζονται.

Μια καλή περίληψη πρέπει να είναι *σύντομη και συγκεκριμένη*, δηλαδή η κάθε πρόταση να παρέχει συνοπτικά τη μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα πληροφοριών. Δώστε ιδιαίτερη προσοχή στο περιεχόμενο της αρχικής πρότασης. Αρχίστε την περίληψη με την πιο σημαντική πληροφορία που θέλετε να μεταδώσετε, χωρίς όμως να ξοδέψετε το λιγοστό χώρο που διαθέτετε επαναλαμβάνοντας απλώς τα λόγια του τίτλου. Η πιο σημαντική πληροφορία μπορεί να είναι ο στόχος της εργασίας, ή ακόμα και ένα σημαντικό εύρημα. Περιλάβετε τα πιο σημαντικά ευρήματα ή συμπεράσματα, καθώς και τη σχέση τους με το θεωρητικό πλαίσιο. Μην επεκτείνεστε στα δευτερεύοντα συμπεράσματα. Μην χρησιμοποιείτε ασαφείς φράσεις του τύπου «Η συζήτηση αναφέρεται στη σχέση των ευρημάτων με θεωρίες μάθησης...» αλλά αναφερθείτε στην συγκεκριμένη σχέση των ευρημάτων με θεωρίες μάθησης.

Η περίληψη γράφεται τελευταία, μετά τη συγγραφή της έρευνας. Στο κάτω μέρος της περιλήψης ακολουθούν οι λέξεις-κλειδιά.

Εισαγωγή

Εισάγετε το θεωρητικό πρόβλημα. Η εισαγωγή αρχίζει με το συγκεκριμένο πρόβλημα προς διερεύνηση και περιγράφει την ερευνητική στρατηγική. Επειδή η εισαγωγή τοποθετείται στην αρχή της εργασίας, δεν χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί ο όρος «Εισαγωγή».

Πριν γράψετε την εισαγωγή, σκεφτείτε τα ακόλουθα:

- Γιατί είναι το συγκεκριμένο θεωρητικό πρόβλημα σημαντικό;
- Ποια είναι η σχέση της υπόθεσης του ερευνητή με το πρόβλημα αυτό;
- Ποια είναι η θεωρητική σημασία της έρευνας και ποια είναι η σχέση της παρούσας έρευνας με σχετικές έρευνες που έχουν προηγηθεί;

Αναπτύξτε το θεωρητικό πλαίσιο. Κάνετε μια σύντομη βιβλιογραφική ανασκόπηση. Η ανασκόπηση δεν είναι απαραίτητο να είναι εκτενής ή πλήρης (για την εργασία αυτή). Η επιλογή των κατάλληλων άρθρων αποτελεί την ευθύνη του ερευνητή. Περιλάβετε μόνο σχετικά άρθρα και όχι άρθρα γενικού ενδιαφέροντος, ή άρθρα με έμμεση μόνο σχέση με την έρευνά σας. Από τα άρθρα αυτά, αναφέρετε τους μεθοδολογικούς παράγοντες που σχετίζονται με την έρευνά σας, τα ευρήματα και τα πιο σημαντικά συμπεράσματα των ερευνητών. Εάν υπάρχει ένα άρθρο το οποίο κάνει μια βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος, παραπέμψτε τον αναγνώστη σε αυτό (με τη σχετική βιβλιογραφική παραπομπή). Τονίστε τη λογική συνέχεια μεταξύ των προηγούμενων ερευνών και της παρούσας έρευνας. Αναπτύξτε το θέμα με αρκετό εύρος, ώστε να γίνει κατανοητό από ένα πλατύ ακροατήριο. Τα θέματα πρέπει να παρουσιάζονται με σαφή και λιτό τρόπο, αλλά και με αρκετές λεπτομέρειες, ώστε ο αναγνώστης να κατανοήσει τις ιδέες και το λόγο για το πείραμα. Αμφιλεγόμενα ζητήματα πρέπει να αναπτύσσονται με δίκαιο τρόπο. Για παράδειγμα, μπορείτε να αναφέρετε ότι ορισμένες έρευνες υποστηρίζουν μια συγκεκριμένη θέση, αλλά κάποιες άλλες μια διαφορετική θέση (με τις σχετικές παραπομπές).

Αναφέρετε το στόχο της έρευνας. Αφού έχετε εισάγει το πρόβλημα και έχετε αναπτύξει τη θεωρητική του βάση, είσαστε σε θέση να εξηγήσετε τη δική σας προσέγγιση για τη διερεύνηση του προβλήματος. Συνιστάται να αναφέρετε το στόχο της έρευνας και την υπόθεση του ερευνητή (εναλλακτική υπόθεση) στο τέλος της εισαγωγής. Δώστε σύντομους ορισμούς των μεταβλητών. Ποιες μεταβλητές σχεδιάζετε να χειριστείτε; Τι είδους αποτελέσματα περιμένετε να βρείτε και γιατί; Αναπτύξτε την υπόθεσή σας με προγραμματικό τρόπο. Το θεωρητικό πλαίσιο που παρουσιάσατε δικαιολογεί την αναγκαιότητα του πειράματος;

Μέθοδος

Η Μέθοδος περιγράφει με λεπτομέρεια τη διεξαγωγή της έρευνας. Μια τέτοια περιγραφή καθιστά τον αναγνώστη ικανό να αξιολογήσει την καταλληλότητα της μεθόδου σας και την αξιοπιστία και εγκυρότητα των ευρημάτων. Παρέχει, επίσης, αρκετές πληροφορίες στον ερευνητή, ώστε αυτός να μπορέσει να επαναλάβει την έρευνα, αν το αποφασίσει.

Η Μέθοδος διαιρείται σε υπο-ενότητες με τίτλους. Η κάθε υπο-ενότητα περιλαμβάνει μόνο τις απαραίτητες πληροφορίες για την κατανόηση και επανάληψη του πειράματος. Οι υπο-ενότητες αυτές είναι οι ακόλουθες:

Δείγμα

Περιγράψτε τους συμμετέχοντες, δηλαδή τα άτομα που έλαβαν μέρος στην έρευνα. Περιλάβετε τη διαδικασία επιλογής των συμμετεχόντων (ευκαιριακό δείγμα, άλλο), καθώς και τη διαδικασία της εκχώρησής τους σε ομάδες. Αναφέρετε τα σημαντικά δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος, όπως φύλο, ηλικία, τόπος προέλευσης και οτιδήποτε άλλο είναι σχετικό. Αναφέρετε επιπρόσθετα χαρακτηριστικά, όπως: μορφωτικό και κοινωνικό επίπεδο, υγεία, μητρική γλώσσα, ειδικές ανάγκες, κτλ., στο βαθμό που αυτά συνδέονται με την έρευνα. Εάν ένα δημογραφικό χαρακτηριστικό αποτελεί μια πειραματική μεταβλητή, π.χ., το μορφωτικό επίπεδο, περιγράψτε τις ομάδες που προκύπτουν λεπτομερώς. Αναφέρετε το συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων, καθώς και τον αριθμό των συμμετεχόντων ανά ομάδα. Σε περίπτωση απώλειας συμμετεχόντων, αναφέρετε πόσοι ήταν, σε ποιες ομάδες και εξηγήστε γιατί.

Μπορείτε να συνοψίσετε τα χαρακτηριστικά του δείγματος ανά ομάδα και συνολικά σε έναν πίνακα, εάν αυτό σας βοηθήσει να οργανώσετε τις πληροφορίες καλύτερα.

Μέσα συλλογής δεδομένων (ή υλικό)

Περιλάβετε το υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο πείραμα και τη λειτουργία του. Το υλικό μπορεί να προκύπτει από πλατφόρμες για τη διεξαγωγή πειραμάτων, να είναι προσαρμοσμένο/προγραμματισμένο από εσάς, να προέρχεται από την επιστημονική βιβλιογραφία, κλπ. Συμπεριλάβετε τις κατάλληλες παραπομπές για το υλικό σας. Εξειδικευμένες συσκευές θα πρέπει να αναφερθούν με το όνομα και αριθμό του μοντέλου. Σύνθετες συσκευές ή συσκευές/ υλικό που έχουν κατασκευαστεί ειδικά για το πείραμα, θα πρέπει να περιληφθούν υπό τη μορφή σχεδίου ή φωτογραφίας. Εάν χρησιμοποιήσατε τεστ ή ερωτηματολόγια, αναφέρετε τον εκδότη του τεστ ή τον συγγραφέα του ερωτηματολογίου, με την κατάλληλη βιβλιογραφική παραπομπή. Εάν έχει γίνει προσαρμογή/ μετάφραση των τεστ ή ερωτηματολογίων στην Ελληνική γλώσσα, αναφέρετε το όνομα του ατόμου που την έχει κάνει. Εάν έχει γίνει στάθμιση των τεστ ή ερωτηματολογίων για την Ελλάδα, αναφέρετέ το με την κατάλληλη παραπομπή.

Διαδικασία συλλογής δεδομένων (ή διαδικασία)

Περιγράψτε περιληπτικά τη διαδικασία εκτέλεσης της έρευνας με χρονολογική σειρά. Περιλάβετε τις οδηγίες προς τους συμμετέχοντες, κάνοντας μια περίληψή τους. Μπορείτε να περιλάβετε και τη διάρκεια της ολοκλήρωσης μιας πειραματικής διαδικασίας από τους συμμετέχοντες. Σε περίπτωση που οι οδηγίες είναι ασυνήθιστες, ή που αποτελούν μέρος του πειραματικού χειρισμού, περιλάβετε τις κατά λέξη. Περιγράψτε τον συγκεκριμένο πειραματικό χειρισμό που κάνατε σε κάθε πειραματική ομάδα. Περιγράψτε τεχνικές τυχαίας εκχώρησης, αντιστάθμισης, ή άλλες τεχνικές ελέγχου που χρησιμοποιήθηκαν.

Θυμηθείτε πως η Μέθοδος πληροφορεί τον αναγνώστη για το τι κάνατε και πώς το κάνατε με τόση λεπτομέρεια, ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να επαναλάβει το πείραμα βάσει αυτών των πληροφοριών.

Αποτελέσματα

Αυτό το τμήμα αποτελεί μια περίληψη των δεδομένων που συλλέχτηκαν. Περιλαμβάνει τις στατιστικές μεθόδους επεξεργασίας των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν. Αναφέρετε τα ευρήματα με αρκετή λεπτομέρεια, ώστε να μπορέσετε να υποστηρίξετε τα συμπεράσματά σας στην ενότητα που ακολουθεί (Συζήτηση). Αν

χρειάζεται, μπορείτε να οργανώσετε τα ευρήματα σε υπο-ενότητες με τους κατάλληλους τίτλους. Η παρουσίαση πρέπει να είναι ξεκάθαρη, οργανωμένη και ολοκληρωμένη.

Αναφέρετε όλα τα ευρήματα, ακόμα και αυτά που δεν είναι στατιστικά σημαντικά. Μη συζητήσετε τη σημασία των ευρημάτων σας σε αυτή την ενότητα.

Πίνακες και σχήματα:

Η παρουσίαση των ευρημάτων υπό τη μορφή πινάκων και σχημάτων, αντί υπό τη μορφή κειμένου, μπορεί να τα κάνει πιο κατανοητά. Επιλέξτε τον τρόπο παρουσίασης των ευρημάτων ο οποίος να είναι ο πιο ξεκάθαρος και σύντομος. Οι πίνακες παρέχουν ακριβείς τιμές και μπορούν να παρουσιάσουν σύνθετα ευρήματα και αναλύσεις με οργανωμένο τρόπο. Τα σχήματα είναι κατάλληλα για να δείξουν τη σχέση μεταξύ των μεταβλητών, αλλά δεν παρέχουν την ακρίβεια που παρέχουν οι πίνακες. Μην επαναλάβετε τα ίδια ευρήματα σε διαφορετικά σημεία της εργασίας, όπως σε πίνακα και στο κείμενο. Μη χρησιμοποιείται πίνακες εάν τα ευρήματα μπορούν να συνοψιστούν με λίγες προτάσεις στο κείμενο.

Όταν χρησιμοποιείται πίνακες ή σχήματα, πρέπει οπωσδήποτε να τα αναφέρετε και στο κείμενο. Αναφέρετε τους πίνακες ως *Πίνακες* και όλα τα σχήματα, τις φωτογραφίες ή τα σχέδια ως *Σχήματα*. Ενημερώστε τον αναγνώστη για το τι πρέπει να προσέξει στους πίνακες και τα σχήματα (π.χ., Στον Πίνακα 2 παρατηρούμε ότι ... Το Σχήμα 2 δείχνει ότι...).

Προσοχή: οι πίνακες παρέχουν πληροφορίες για δείκτες κεντρικής τάσης και διασποράς, όπως: δεσπόζουσες τιμές, μέσους όρους, τυπικές αποκλίσεις, εύρος τιμών. Παρέχουν, επίσης, πληροφορίες για τη συχνότητα των τιμών της μεταβλητής, εάν αυτό είναι χρήσιμο. Δεν δείχνουν τα βήματα υπολογισμού της ανάλυσης διακύμανσης.

Στατιστική παρουσίαση:

Όταν αναφέρετε τα αποτελέσματα επαγωγικών στατιστικών μεθόδων, όπως: t-tests, F-tests, χ^2 , κτλ., περιλάβετε πληροφορίες για την στατιστική τιμή, το επίπεδο σημαντικότητας, τους βαθμούς ελευθερίας και την κατεύθυνση της επίδρασης. Περιλάβετε περιγραφικά στατιστικά αποτελέσματα, όπως αριθμό ανά κελί, μέσους όρους, τυπικές αποκλίσεις, κτλ. Όπου μπορείτε, περιλάβετε τα διαστήματα εμπιστοσύνης.

Υπάρχουν 2 τύποι πιθανοτήτων στην επαγωγική στατιστική. Η μία πιθανότητα αναφέρεται στο επίπεδο σημαντικότητας που έχετε επιλέξει εκ των προτέρων ως το κριτήριο βάσει του οποίου θα απορρίψετε μια μηδενική υπόθεση. Αυτή η πιθανότητα αναφέρεται ως το επίπεδο σημαντικότητας άλφα (α), και είναι η πιθανότητα ο ερευνητής να διαπράξει ένα σφάλμα Τύπου I κατά την εξέταση της υπόθεσης, δηλαδή η πιθανότητα να απορρίψει τη μηδενική υπόθεση. Τα επίπεδα που συνήθως επιλέγονται είναι τα: 0,05 ή 0,01, που δείχνουν ότι υπάρχει μια πιθανότητα 5% ή 1%, να έχει απορρίψει ο ερευνητής τη μηδενική υπόθεση, ενώ αυτή είναι αληθινή. Στην έρευνά σας, μπορείτε να διατυπώσετε την επιλογή σας ως: «Χρησιμοποιήθηκε το επίπεδο σημαντικότητας $\alpha = 0,05$ για όλες τις στατιστικές αναλύσεις», ή με παρόμοιο τρόπο. Η άλλη πιθανότητα είναι το επίπεδο της σημαντικότητας ή η τιμή p, δηλαδή η πιθανότητα τα έχετε ευρήματα των τιμών που βρήκατε ή πιο ακραίων τιμών, δεδομένης της μηδενικής υπόθεσης. Αυτή η πιθανότητα αναφέρεται στα στατιστικά αποτελέσματα, π.χ. $F(1, 624) = 31.81, p < 0,001$.

Το επίπεδο σημαντικότητας δεν εκφράζει το βαθμό της επίδρασης ή τη δύναμη ή ισχύ μιας σχέσης. Για να παρέχετε αυτές τις πληροφορίες στον αναγνώστη ώστε αυτός να κατανοήσει τη σημασία των ευρημάτων σας, είναι απαραίτητο να περιλάβετε κάποιο δείκτη

του μεγέθους της επίδρασης ή της δύναμης της σχέσης. Μπορείτε να υπολογίσετε το μέγεθος της επίδρασης με πολλούς τρόπους. Συνιστώνται οι ακόλουθοι:

-Για το συντελεστή συνάφειας (r), χρησιμοποιείτε το r^2 .

-Για αναλύσεις διακύμανσης (ANOVA), χρησιμοποιείτε το d του Cohen.

Συζήτηση

Αφού παρουσιάσετε τα ευρήματά σας, είσατε σε θέση να τα αξιολογήσετε και να τα ερμηνεύσετε σε σχέση με την αρχική σας υπόθεση. Σε αυτό το τμήμα δώστε έμφαση στην θεωρητική σημασία των ευρημάτων, καθώς και στην εγκυρότητα των συμπερασμάτων σας. Αν τα ευρήματά σας το επιτρέπουν, μπορείτε να προσδιορίσετε την αρχική σας υπόθεση με μεγαλύτερη ακρίβεια ή να την περιορίσετε.

Αρχίστε τη συζήτηση με μια ξεκάθαρη πρόταση, η οποία να δείχνει εάν η αρχική σας υπόθεση υποστηρίζεται ή όχι. Αναφέρετε ομοιότητες και διαφορές μεταξύ των ευρημάτων σας και των ευρημάτων άλλων ερευνητών, καθώς και εναλλακτικές εξηγήσεις των ευρημάτων σας. Η σύγκριση αυτή μπορεί να διασαφηνίζει ή να επιβεβαιώνει τα συμπεράσματά σας. Μην επαναλάβετε, απλώς, σημεία που έχετε ήδη θίξει. Η κάθε πρόταση πρέπει να συνεισφέρει στη θεωρητική σας θέση και στην κατανόηση του αναγνώστη. Στο τέλος της συζήτησης σε μια παράγραφο περιλάβετε ενδεχόμενους περιορισμούς της έρευνας (μεθοδολογικούς, άλλους), καθώς και τρόπους αντιμετώπισής τους σε μια μελλοντική έρευνα.

Όπου ενδείκνυται, μπορείτε να αναφέρετε γιατί το συγκεκριμένο ερευνητικό πρόβλημα που επιλέξατε είναι σημαντικό και ποια ευρύτερα θέματα έχουν σχέση με αυτό. Μπορείτε, ακόμα, να σκεφτείτε τον τρόπο με τον οποίο τα ευρήματα μπορούν να συνδεθούν με πιο σύνθετα ή πιο απλά φαινόμενα. Εάν τα ευρήματα είναι έγκυρα και αξιόπιστα, ποια ψυχολογικά φαινόμενα μπορούν να εξηγήσουν; Ποιες είναι οι πιθανές θεωρητικές ή εφαρμοσμένες προεκτάσεις των ευρημάτων; Οι απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις αποτελούν τη δική σας συνεισφορά στον τομέα που επιλέξατε να ερευνήσετε. Μπορείτε να κάνετε συστάσεις για περαιτέρω διερεύνηση ερωτημάτων που προκύπτουν, κατά προτίμηση στο τέλος της συζήτησης.

Θυμηθείτε πως αυτό που προέχει είναι η καλή οργάνωση και η ξεκάθαρη απόδοση των ιδεών σας. Μπορείτε να χωρίσετε τη συζήτηση σε υπο-ενότητες, οι οποίες να ακολουθούν τις υπο-ενότητες των ευρημάτων. Κάνετε επαρκή ερμηνεία όλων των ευρημάτων σας, ακόμα και των μη στατιστικά σημαντικών.

Βιβλιογραφία

Οι βιβλιογραφικές αναφορές αρχίζουν σε καινούρια σελίδα και οργανώνονται με αλφαβητική σειρά (βλ. Οδηγό Πτυχιακής Εργασίας).

Παράρτημα

Το παράρτημα χρησιμεύει για να παράσχει αναλυτικές περιγραφές του υλικού ή άλλες πληροφορίες που θα αποσπούσαν την προσοχή του αναγνώστη, αν τοποθετούνταν στο κείμενο.

Για την πειραματική σας εργασία, μπορείτε να χωρίσετε το παράρτημα σε δύο τμήματα και περιλάβετε τις ακόλουθες πληροφορίες:

Παράρτημα Α: Συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης. Η συγκατάθεση θα είναι ενδεικτική, διότι δεν απαιτείται οι συμμετέχοντες να την συμπληρώσουν για τις ανάγκες της πειραματικής εργασίας σας. Ωστόσο για τη δική σας εξάσκηση, θα πρέπει να τη διαμορφώσετε ανάλογα με το θέμα σας. Παρακάτω παρέχεται μια ενδεικτική συγκατάθεση για συμμετοχή σε έρευνα.

Παράρτημα Β: Συγκεκριμένο υλικό που χρησιμοποιήσατε. Κάντε αναφορά στη Μέθοδο στο υλικό αυτό (όπως: βλ. Παράρτημα Β για τα συγκεκριμένα ερεθίσματα του Συναισθηματικού Stroop που χρησιμοποιήθηκαν στο πείραμα...)

Οδηγίες για τον τρόπο παρουσίασης

Δακτυλογραφείστε την εργασία σε γραμματοσειρά 12-pt Times New Roman.

Χρησιμοποιείτε διπλό διάστημα σε όλη την εργασία. Χρησιμοποιείτε περιθώρια 2,54 cm δεξιά, αριστερά, πάνω, κάτω. Η στοίχιση πρέπει να γίνει μόνο στα αριστερά (όπως στο παρόν κείμενο). Μην κάνετε συλλαβισμό των λέξεων στο τέλος της σειράς.

Αριθμείστε όλες τις σελίδες με τη σειρά στο άνω δεξί μέρος (όπως στο παρόν κείμενο). Χρησιμοποιείτε εσοχές (tabs) για τις παραγράφους.

Προσέξτε τη διαφορά μεταξύ του γράμματος Ο και του 0.

Χρησιμοποιείτε πλάγια γράμματα:

- στα ονόματα περιοδικών (*Ψυχολογία*), στους αρ. τευχών (24), στους *τίτλους βιβλίων*
- την πρώτη φορά που αναφέρετε έναν καινούριο όρο στο κείμενο (*άνευ όρων αποδοχή*)
- στα ακραία σημεία μιας κλίμακας, π.χ. ...από το 1 (*χειρότερο*) έως το 5 (*καλύτερο*)
- στις λέξεις που αποτελούν γλωσσικά παραδείγματα (...αφηρημένες λέξεις όπως *δίκη*)

Μην χρησιμοποιείτε κανένα άλλο στυλ γραμμάτων εκτός των προαναφερθέντων.

Ακολουθεί μια σύντομη παρουσίαση των τμημάτων της ερευνητικής εργασίας. Προσέξτε την σειρά εμφάνισης του κάθε τμήματος και την αρίθμηση των σελίδων.

Παράρτημα

(*Αρχίστε με καινούρια σελίδα. Δακτυλογραφείστε τη λέξη Παράρτημα στην κορφή της σελίδας, με στοίχιση στο κέντρο. Εάν χρησιμοποιήσετε περισσότερα από ένα παραρτήματα, σημειώστε Παράρτημα Α, Β, κτλ. Χρησιμοποιείτε καινούρια σελίδα για το κάθε Παράρτημα.*)

ΔΕΙΓΜΑ ΣΥΓΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης για τη συμμετοχή σε έρευνα

(Όνομα Συμμετέχοντος) Δέχομαι να συμμετάσχω στην έρευνα με θέμα *(περιγράψτε με συντομία το θέμα της έρευνας, όπως για παράδειγμα, την επίδραση της μουσικής στη δημιουργικότητα και διάθεση)*. Η έρευνα αυτή διεξάγεται από τον/ τους *(προσθέσετε το ονοματεπώνυμό σας)* στα πλαίσια των απαιτήσεων του μαθήματος της Πειραματικής Ψυχολογίας. Κατανοώ πως μπορώ να διακόψω τη συμμετοχή μου όποτε το επιθυμώ και πως η διακοπή της συμμετοχής μου δεν θα επηρεάσει τη σχέση μου με το Πανεπιστήμιο Αθηνών *(προσθέσετε το τελευταίο εάν οι συμμετέχοντες είναι φοιτητές του Πανεπιστημίου Αθηνών)*.

Ο ερευνητής (οι ερευνητές) μου εξήγησαν τα στόχο του πειράματος και απάντησαν στις ερωτήσεις μου. Εξουσιοδοτώ δια του παρόντος τον ερευνητή να κάνει με τις μετρήσεις που το πείραμα απαιτεί. Κατανοώ πως οι διαδικασίες των μετρήσεων περιλαμβάνουν *(περιγράψτε με συντομία τις διαδικασίες, όπως για παράδειγμα τη συμπλήρωση ενός ερωτηματολογίου και την απομνημόνευση λέξεων)*.

Η συμμετοχή μου στην έρευνα υπόκειται στους ακόλουθους όρους:

1. Ότι θα διαφυλαχθεί η ανωνυμία των απαντήσεών μου.
2. Ότι το ονοματεπώνυμό μου δεν θα χρησιμοποιηθεί για την αναγνώριση των απαντήσεών μου αλλά θα χρησιμοποιηθούν κωδικοί αριθμοί αντί αυτού.
3. Ότι δεν θα αναφερθούν εξατομικευμένα αποτελέσματα αλλά οι απαντήσεις μου θα αναφερθούν υπό μορφή μέσων όρων ή άλλων αντιπροσωπευτικών τιμών.

(υπογραφή του συμμετέχοντος)

(υπογραφή του ερευνητή)